

Rapport 2013:48

Innerstaden 10:14, Malmö stad, Malmö kommun

Arkeologisk förundersökning 2013

Karina Hammarstrand Dehman

sydsvensk
arkeologi

Rapport 2013:48

Innerstaden 10:14, Malmö stad, Malmö kommun

Arkeologisk förundersökning 2013

Karina Hammarstrand Dehman

Fornlämningsnr: 19 & 20
Malmö stad
Malmö kommun
Skåne län

Sydsvensk Arkeologi AB

Kristianstad

Box 134

291 22 Kristianstad

Telefon (Regionmuseets växel): 044-13 58 00

Malmö

Erlandsrovägen 5

218 45 Vintrie

www.sydsvenskarkeologi.se

© 2013 Sydsvensk Arkeologi AB

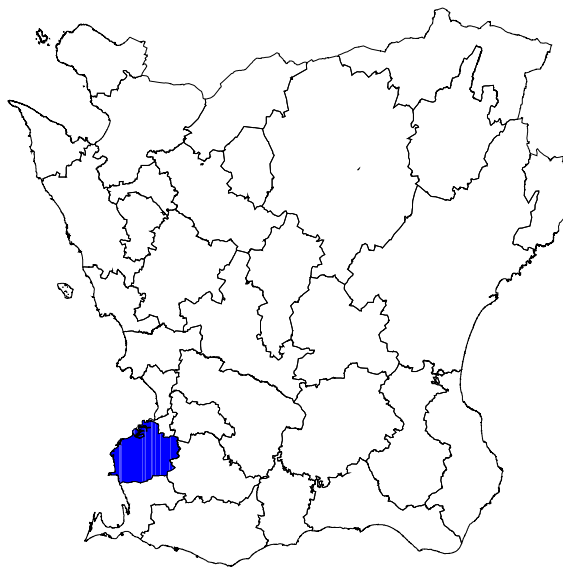
Rapport 2013:48

Omslag: Schaktning vid Innerstaden 10:14. Foto: Per Sarnäs

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, Gävle.

Innehåll

Inledning	5
Topografi och fornlämningsmiljö	5
Tidigare undersökningar	5
Undersökningsresultat	5
Referenser	8
Administrativa uppgifter	10

Figur 1: Karta över skånes kommuner med Malmö kommun blåmarkerat.

1:20 000

Figur 2: Karta över del av Malmö stad med undersökningsområdet markerat med en röd stjärna.

Inledning

Med anledning av att Gatukontoret, Malmö stad utför markarbeten i samband med utbyggnad av befintligt förrådsområde genomförde Sydsvensk Arkeologi en arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning.

Topografi och fornlämningsmiljö

Fastigheten Innerstaden 10:14 ligger inom den västra delen av Malmös medeltida bebyggelseområde, fornlämning 20:1 Fastigheten ingår även i borganläggningen Malmöhus, fornlämning 19:2, som omfattar samtliga Malmöhus tillhörande historiska byggnader, jämte omgivande bastioner, vallar och gravar. Den bastion som undersökningen berör är Bastionen Carl Gustaf, vilket är en av fyra bastioner som enligt ett beslut från år 1662 anlades utanför Slottsholmen. På dessa bastioner anlades de byggnader som behövdes för garnisonens underhåll.

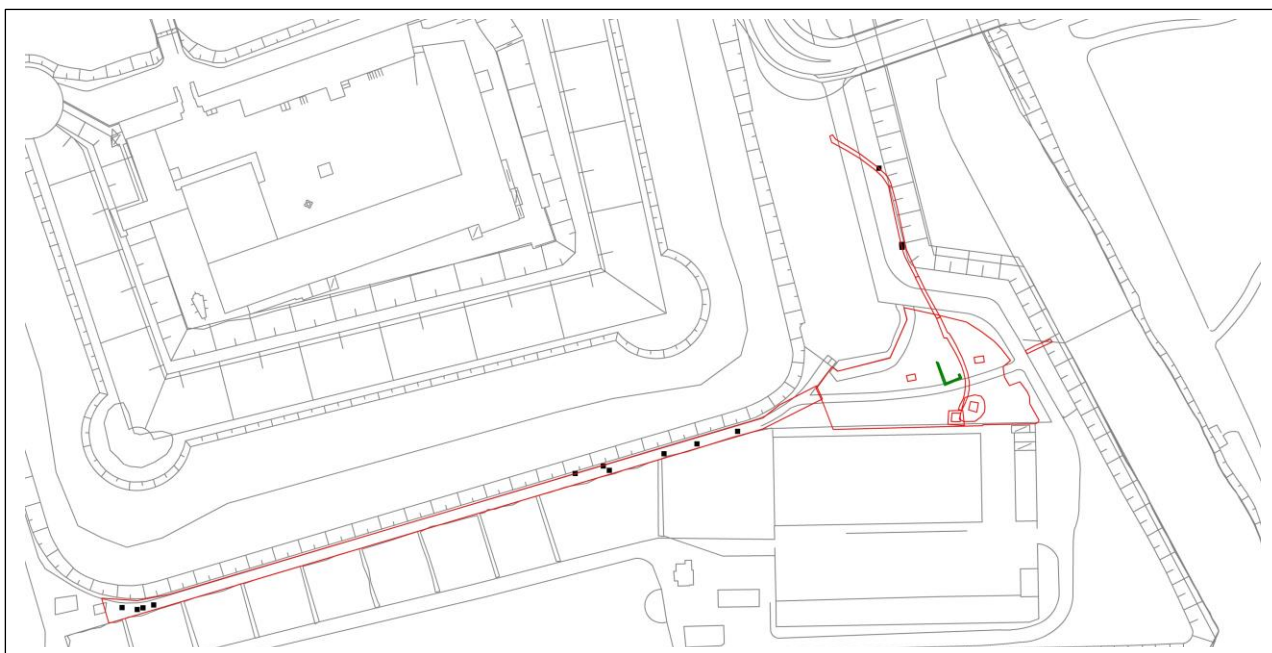
Tidigare undersökningar

I samband med tillbyggnad av Slottsträdgårdscaféet år 2007 genomfördes en arkeologisk förundersökning. Vid undersökningen framkom lämningar efter ett lergolv och ett stolphål strax ovan bottensanden, ca 1,2 m ö.h. Golvet utgjordes av bränd och obränd lera. Lämningarna finns bevarade under tillbyggnaden (Einarsen 2008).

Vid nedläggning av el, vatten och avlopp till en provisorisk arbetsbod bakom Slottsträdgårdscaféet i Kungsparken i Malmö genomfördes en schaktningsövervakning. I schaktet påträffades bl.a. ett raseringslager, sannolikt från nedrivningen av bastionen. Under detta fanns ett något vattenavsatt utfyllnadslager, eventuellt ditkommit i samband med förbättringen av vallgravar och uppförandet av bastionen. Nederst i schaktet fanns äldre kulturlager, möjligtvis avsatt i samband med nedrivningen av äldre, medeltida bebyggelse på platsen (Jönsson 2010).

Undersökningsresultat

Inom större delen av det område som berördes av markarbetet, schaktades det endast ner 0,2–0,3 m. I samband med detta påträffades stora stenar som låg inom en 200 m lång sträcka. Vad stenarna har haft för funktion är okänt. Även en husgrund framkom, vilken inte har tagits bort utan har bevarats. Husgrundens ålder är inte klarlagd, men den är troligen ganska sentida.

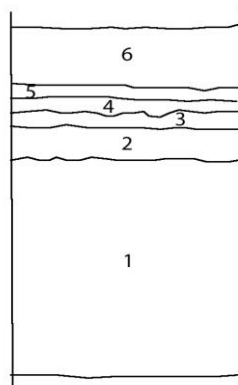
Figur 3. De undersökta områdena markerade som röda polygoner. Svarta fyrkanter markerar stora stenar och grön linje markerar husgrund.

Inom några ytor togs djupare schakt upp för att anlägga brunnar och lägga ner ledningar. I några av dessa framkom dels strandvallsbildningar, dels sediment avsatta i sjö. Strandvallarna bestod av svallad grus och påträffades ca 1,5 m ö.h. I anslutning till strandvallarna påträffades ställvis rikligt med slagen flinta (tabell 1). Flintan är delvis blåvit patinerat och något svallad. Materialet har inte varit möjligt att datera närmare än till stenålder, men visar att en stenåldersboplats har legat här eller i närheten.

Fyndnr	Fyndtyp	Antal	Vikt (gram)
1	Flinta, avslag	29	323
2	- avslag, retusch	1	3
3	- kärna	1	115
4	- avslag	17	173
5	- spån	3	17

Tabell 1. Tabell över fynd från strandvallsbildningarna inom undersökningen.

I några djupare schakt centralt på ytan iakttogs gyttja varvat med sand innehållande snäckor och musslor, vilket tyder på att det är avsatta sjösediment (figur 4 och 5). Sjösedimenten iakttogs ner till 0,1 m ö.h., men fortsatte vidare neråt.

0,1 m ö.h.

Figur 4. Sektion som visar de avsatta sjösedimenten. Observera att över lager 6, fanns påförda massor och lager 1 fortsätter på djupet. Lager 1: varviga gyttje och sandlager innehållande snäck- och musselskal med varierad tjocklek; lager 2: sand med snäckskal, vattenavsatt; lager 3: svart hårt jordlager, markhorisont ?; lager 4: sand; lager 5: sand med trärester; lager 6: sjösand.

Figur 5. Fotot visar det varviga gyttje- och sandlagret (lager 1).

Referenser

- Einarsen, C. 2008. *Slottsträdgårdscaféet. Schaktning för tillbyggnad. Arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning 2007*. Malmö Kulturmiljö. Enheten för Arkeologi. Rapport 2008:085.
- Jönsson, L. 2010. *Slottsträdgårdscaféet. Arkeologisk förundersökning 2010*. Sydsvensk Arkeologi. Rapport 2010:29

Administrativa uppgifter

Sydsvensk Arkeologi AB dnr:	120049
Länsstyrelsen i Skåne dnr:	431-11651-12
Datum för beslut:	2012-06-18
Projektnummer:	120049
Län:	Skåne
Kommun:	Malmö
Socken:	Malmö
Fastighet:	Innerstaden 10:14
Koordinatsystem:	Sweref 99 TM
X koordinat:	6163851
Y koordinat:	373308
Höjdsystem:	RH2000
M ö.h.	ca 3 m ö.h.
Fältarbetstid:	2012-11-28–2013-08-12
Antal arbetsdagar:	12
Antal arkeologtimmar:	37
Antal maskintimmar :	-
Exploateringsyta:	-
Undersökt yta:	-
Platschef:	Per Sarnäs
Personal:	Karina Hammarstrand Dehman
Projektgrupp:	-
Underkonsulter:	-
Uppdragsgivare:	Gatukontoret, Malmö stad
Tidigare undersökningar:	-
Fynd:	Malmö Museer, MMA85
Dokumentationsmaterial:	Malmö Museer, arkivnr. G94:08
Kostnader:	57 805 kr

Sydsvensk Arkeologi AB

Rapporter 2013

1. Bunkeflostrand 21:3, del av, Bunkeflo socken, Malmö kommun, AU 2012. Joakim Frejd.
2. Pilbladet 1 (f.d. del av Sallerup 180:36), fornlämning nr 32 i Södra Sallerups sn, Malmö kommun, FU 2012. Joakim Frejd & Elisabeth Rudebeck
3. Krokiga gatan och Åbogatan. Åhus socken, Kristianstads kommun. Arkeologisk förundersökning 2012. Ing-Marie Nilsson.
4. Norra Sandby ödekyrkogård. Sandby 68:1, Norra Sandby socken, Hässleholms kommun. Arkeologisk förundersökning 2012. Ing-Marie Nilsson.
5. Bollerups säteri 3:5, fornlämning 13, Bollerups sn, Tomelilla kn. FU 2012. Per Sarnäs.
6. Bäckaskog 1:17, Kiaby sn, Kristianstad kn. FU 2011. Tony Björk.
7. Tjörneröd och Högestad. Arkeologisk inventering och kulturmiljövärdering för vindbruksparker. Del Tjörneröd. 2013. Bertil Helgesson.
8. Tjörneröd och Högestad. Arkeologisk inventering och kulturmiljövärdering för vindbruksparker. Del Högestad. 2013. Bertil Helgesson.
9. Östraby kyrka. Arkeologisk förundersökning i samband med golvomläggning 2013. Ing-Marie Nilsson.
10. Kronotorp 3, Augerum sn, Karlskrona kn. Arkeologisk förundersökning 2012. Therese Ohlsson.
11. Citadellstaden 2:1, Landskrona stad, Landskrona kommun. Arkeologiska förundersökningar 2011. Joakim Frejd.
12. Limhamn 155:355 m.fl. Hyllie sn, Malmö stad. Arkeologisk förundersökning 2012. Åsa Berggren.
13. Östra Centrum i Kristianstad. Fastigheten Kristianstad 4:4 m fl., Kristianstads kommun. Arkeologisk förundersökning 2012. Ing-Marie Nilsson.
14. Vintrie Park. Grav och gård, 4000 BC–1712 AD. Malmö kommun. Arkeologisk slutundersökning 2011. Kristian Brink & Karina Hammarstrand Dehman.
15. Näsby 35:1 och 35:4, Kristianstad sn, Kristianstads stad och kommun. Arkeologisk utredning steg 1, 2013. Ulla Isabel Wolfe
16. Innerstaden 1:14 – Skomakaregatan och Gyllenstjärna 29, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kommun. Arkeologisk förundersökning 2013. Per Sarnäs.
17. Innerstaden 31:10, fornlämning 20, Malmö kommun, Malmö stad. Arkeologisk förundersökning 2012. Per Sarnäs.
18. Näsby 35:47, Kristianstad, Kristianstad kn. AU 2013. Tony Björk.
19. Torsken 1, Benmöllan 1 & Hamnen 21:147, Malmö stad, Malmö kommun. Arkeologisk förundersökning 2012. Per Sarnäs.
20. Niagara 2 & 3 samt Hamnen 21:137, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kommun. Arkeologisk förundersökning 2012–2013. Per Sarnäs.
21. Lärkan 10, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kommun. Arkeologisk förundersökning 2013. Per Sarnäs.
22. Yngsjö 14:59 m.fl., Åhus socken, Kristianstad kommun. AU 2012-13. Tony Björk.
23. Vä 157:5 och 157:9, Vä socken, Kristianstad kommun. AU1 2013. Tony Björk.
24. Färlöv 5:4 mfl., Färlöv socken, Kristianstad kommun. Arkeologisk utredning steg 2 och arkeologisk undersökning 2011. Ylva Wickberg.
25. Hammar 9:21 m fl. Särskild undersökning 2010-2011. Bertil Helgesson, Charlotte Fabeck, Thomas Linderöth & Peter Skoglund.
26. Bollerups säteri 3:5. Bollerups socken, Tomelilla kommun. Arkeologisk förundersökning 2013. Therese Ohlsson
27. Henckelska gården. Helsingborgs stad, Helsingborg kommun. Arkeologisk förundersökning 2012. Therese Ohlsson.
28. Kristianstad 4:4 m fl. Kristianstad stad och kommun. Arkeologisk förundersökning 2011. Jan Kockum & Ing-Marie Nilsson.
29. Gamla Staden 8:1 – Stortorget, fornlämning 42, Helsingborgs stad, Helsingborgs kommun. Arkeologisk förundersökning 2013. Karina Hammarstrand Dehman.
30. Hötofta bytomt, Södra Åkarps socken, Vellinge kommun. Arkeologisk förundersökning 2012. Joakim Frejd.

31. Trädgårdshallen 1, Oxie socken, Malmö kommun. Arkeologisk utredning 2013. Karina Hammarstrand Dehman.
32. Uppåkra kyrka. Stora Uppåkra 8:4. Arkeologisk förundersökning och undersökning 2013. Ing-Marie Nilsson.
33. VA-ledningar mellan Örtofta-Eslöv. Västra Sallerups socken, Örtofta socken. FU 2013. Therese Ohlsson.
34. Sallerup 2:8. Östra Sallerups socken, Hörby kommun. FU 2013. Joakim Frejd.
35. Tygelsjö 76:1. Tygelsjö socken, Malmö kommun. SU 2012. Joakim Frejd.
36. St. Isie, Hemmesdyngge, Södra Åby och Simlinge. Arkeologisk förundersökning 2013. Therese Ohlsson.
37. Södra Kaserngatan, Kristianstad stad och kommun. Arkeologisk förundersökning 2013. Ing-Marie Nilsson
38. Maglehems kyrka. Fastigheten Maglehem 38:1. Arkeologisk förundersökning 2013. Ing-Marie Nilsson.
39. Balsby 23:1. Fornlämning nr 116 i Nosaby sn, Kristianstad kommun. Arkeologisk undersökning 2011. Ylva Wickberg.
40. Gladan 3. Åhus stad, Kristianstad kommun. Särskild arkeologisk undersökning 2013. Ing-Marie Nilsson och Therese Ohlsson.
41. Frans Suell 14. Malmö stad, Malmö kommun. Arkeologisk för- och slutundersökning 2012. Therese Ohlsson med bidrag av Jens Heimdahl och Torbjörn Brorsson.
42. Önnestad 112:1. Önnestads socken, Kristianstads kommun. Arkeologisk utredning 2013. Ing-Marie Nilsson.
43. Gång- och cykelväg Limhamn 155:355, Hyllie socken, Malmö kommun. Arkeologisk utredning 2013. Åsa Berggren.
44. Västra Varvsgatan, Munken 1, Åhus socken, Kristianstads kommun. Arkeologisk förundersökning 2013. Ing-Marie Nilsson.
45. Fisktrappa i Lyckebyån. Augerum socken, Karlskrona kommun. AU steg 2, 2013. Therese Ohlsson.
46. Fjärrvärme i Vä. Från Dunkers väg till fängelset. Vä socken, Kristianstads kommun. Arkeologisk förundersökning 2013. Ing-Marie Nilsson.
47. Skättilljunga by, väg 1990. Västra Vrams socken, Kristianstads kommun. Arkeologisk förundersökning 2013. Ing-Marie Nilsson.
48. Innerstaden 10:14, Malmö stad, Malmö kommun. Arkeologisk förundersökning 2013. Karina Hammarstrand Dehman.

